

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2017/180

2016 m. spalio 24 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES papildoma techniniais reguliavimo standartais, susijusiais su lyginamųjų portfelių vertinimo standartais ir keitimosi vertinimais procedūromis

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB ⁽¹⁾, ypač į jos 78 straipsnio 7 dalies trečią pastraipą,

kadangi:

- (1) būtina nustatyti įstaigų priimtų vidaus metodų, pagal kuriuos apskaičiuojami nuosavų lėšų reikalavimai, išskyrus operacinę riziką, vertinimo, kurį turi atlikti kompetentingos institucijos, standartus ir nustatyti išsamias taisykles dėl procedūrų, pagal kurias kompetentingos institucijos, kurioms suteikti įgaliojimai stebėti įstaigų, kurioms leista naudoti vidaus metodus pagal riziką įvertintų pozicijų sumoms arba nuosavų lėšų reikalavimui apskaičiuoti, šių sumų arba nuosavų lėšų reikalavimo intervalą, keičiasi šiais vertinimais;
- (2) įvertinus įstaigų pažangiųjų metodų kokybę galima palyginti vidaus metodus Sąjungos lygmeniu, kuriuo Europos bankininkystės institucija (EBI) padeda kompetentingoms institucijoms įvertinti galimą nuosavų lėšų reikalavimo nepakankamą įvertinimą. Keitimosi vertinimais procedūrų taisyklės turėtų apimti atitinkamas nuostatas dėl keitimosi vertinimais su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis ir EBI laiko;
- (3) kompetentingos institucijos, atsakingos už įstaigų, priklausančių grupei, kuriai taikoma konsoliduota priežiūra, priežiūrą, yra teisėtai suinteresuotos tų įstaigų naudojamų vidaus metodų kokybe, nes jos pirmiausia prisideda prie bendro sprendimo dėl vidaus metodų patvirtinimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 ⁽²⁾ 20 straipsnį. Taisyklėse dėl keitimosi vertinimais, atliktais pagal Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalį, procedūrų taip pat turėtų būti nurodyta, kaip bendri bendradarbiavimo ir keitimosi informacija įpareigojimai kolegijose taikomi konkrečiai vykdant lyginamąją analizę;
- (4) siekdamas užtikrinti, kad vertinimais, atliktais pagal Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalį, būtų keičiamasi veiksmingai ir praktiškai, kompetentingos institucijos turėtų paskelbti savo įvertį arba nuomonę dėl galimo nepakankamo nuosavų lėšų reikalavimo įvertinimo, kurį lemia įstaigų taikomi vidaus metodai, mastą ir loginį pagrindą, kuriuo paremtos kompetentingų institucijų vertinimo išvados. Be to, faktiniai ar numatomi

⁽¹⁾ OL L 176, 2013 6 27, p. 338.

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

kompetentingų institucijų taisomieji veiksmai pagal tos direktyvos 78 straipsnio 4 dalį taip pat yra svarbūs visoms kitoms kompetentingoms institucijoms, atsakingomis už įstaigų, priklausančių grupei, kuriai taikoma konsoliduota priežiūra, priežiūrą, nes jos yra teisėtai suinteresuotos nuolatine tų įstaigų taikomo vidaus metodo kokybe. Be to, apie faktinius ar numatomus kompetentingų institucijų taisomuosius veiksmus taip pat turėtų būti pranešta EBI pagal tos direktyvos 107 straipsnio 1 dalį, nes jie yra būtini, kad EBI galėtų vykdyti savo užduotis;

- (5) EBI ataskaita, parengta siekiant padėti kompetentingoms institucijoms įvertinti vidaus metodų kokybę, yra kertinis lyginamosios analizės akmuo, nes tokioje ataskaitoje pateikiami atitinkamų įstaigų palyginimo su tokiomis pačiomis įstaigomis Sąjungos lygmeniu rezultatai. Todėl sprendamos, kurias įmones ir portfelius reikėtų vertinti atkreipiant ypatingą dėmesį, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą, kompetentingos institucijos turėtų remtis EBI ataskaitoje pateikta informacija;
- (6) vidaus metodų kokybės vertinimo rezultatai priklauso nuo atitinkamų įstaigų pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/2070 ⁽¹⁾ pateiktų kokybiškų duomenų, kurie taip pat turi būti nuoseklūs ir palyginami. Todėl iš kompetentingų institucijų turėtų būti reikalaujama patvirtinti, kad įstaigos teisingai taiko tą įgyvendinimo reglamentą, ypač atsižvelgiant į tai, kaip įstaigos pasinaudoja joms suteikta galimybe neteikti duomenų apie tam tikrus pavienius portfelius;
- (7) kai kompetentingos institucijos skaičiuoja lyginamuosius standartus remdamosi standartizuotu metodu, atsargumo sumetimais reikėtų koreguoti nuosavų lėšų reikalavimus kredito rizikai padengti, apskaičiuotus taikant standartizuotą metodą. Šis koregavimas turėtų būti nustatytas lygmeniu, taikomu apskaičiuojant pereinamojo laikotarpio žemiausią ribą pagal „Bazelį I“ remiantis Reglamento (ES) Nr. 575/2013 500 straipsniu;
- (8) šiuo metu laikoma, kad rinkos rizikos atveju nėra tinkama skaičiuoti lyginamųjų standartų pagal standartizuotą metodą, nes dėl jų gali atsirasti iškraipymų. Dėl didelių metodinių skirtumų skaičiuojant nuosavų lėšų reikalavimą pagal standartizuotą metodą ir pagal vidaus metodus, daugiausia dėl labai skirtingo atskirų pozicijų sujungimo arba diversifikavimo, mažų portfelių rinkos rizikos dviejų parametrų palyginimas nesuteiktų prasmingos informacijos apie galimą nepakankamą nuosavų lėšų reikalavimo įvertinimą. Kai vertinant kredito rizikos modelius atsižvelgiama į skaičiavimus pagal standartizuotą metodą, jie turėtų būti naudojami tik kaip vertinimo lyginamasis standartas, o ne kaip žemiausios ribos;
- (9) vertindamos bendrą įstaigų vidaus metodų kokybę ir pastebėdamos konkrečių metodų kintamumo laipsnį, visų pirma, kompetentingos institucijos neturėtų sutelkti dėmesio vien tik į rezultatus, bet turėtų siekti nustatyti pagrindinius kintamumą skatinančius veiksnius ir padaryti išvadą dėl skirtingų modeliavimo metodų. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad kompetentingos institucijos atsižvelgtų į alternatyvių vertės pokyčio rizikos (VaR) ir rizikos vertės nepalankiausiomis sąlygomis (sVaR) skaičiavimų, grindžiamų pelno ir nuostolių laiko eilutėmis, rezultatus;
- (10) turint omenyje tai, kad kompetentingos institucijos atlieka esminį vaidmenį tiriant ir patvirtinant vidaus metodų kokybę, be informacijos, įstaigų pateiktos pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/2070, kompetentingos institucijos turėtų aktyviai naudotis pagal Reglamentą (ES) Nr. 575/2013 suteiktais įgaliojimais tvirtinti ir peržiūrėti vidaus metodus, kad gautų papildomos informacijos, kuri pravertų nuolat vertinant vidaus metodų kokybę;
- (11) siekiant įvertinti rinkos riziką, jau reikalaujama kasdien atlikti viso portfelio dienos pabaigos pozicijų grįžtamuosius patikrinimus, grindžiamus portfelio vertės numatomais ir faktiniais pokyčiais, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 366 straipsnio 3 dalyje. Nukrypimų skaičius turi būti praneštas kompetentingoms institucijoms ir nuolat naudojamas modelio veiklai įvertinti ir teisės aktais numatytų VaR ir sVaR daugiklių padidėjimo koeficientams nustatyti. Atitinkamai, portfeliams, susijusiems su rinkos rizikos vertinimo vidaus metodais, neturi būti taikomas ar vertinamas papildomas grįžtamasis patikrinimas;
- (12) tai, kad atskiro portfelio lyginamosios analizės rezultatas yra ribinė vertė arba EBI ataskaitoje nurodoma, kad kompetentingos institucijos turi tą rezultatą peržiūrėti, nebūtinai turėtų reikšti, kad įstaigos naudojamas modelis yra neteisingas ar blogas. Šiuo atžvilgiu kompetentingos institucijos atlikti vertinimai turėtų būti naudojami kaip

⁽¹⁾ 2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/2070, kuriuo nustatomi formų, apibrėžčių ir IT sprendimų, kuriais įstaigos turi naudotis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 2 dalį teikdamos duomenis Europos bankininkystės institucijai ir kompetentingoms institucijoms, techniniai įgyvendinimo standartai (OL L 328, 2016 12 2, p. 1).

priemonė geriau susipažinti su įstaigos modeliais ir modeliavimo prielaidomis. Be to, kompetentingos institucijos turėtų naudoti nuosavų lėšų reikalavimų kredito rizikai padengti, įstaigų pateiktų pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/2070, ir nuosavų lėšų reikalavimų kredito rizikai padengti, kurie gaunami naudojant istoriškai stebimus rizikos parametrus (rezultatus), galimų skirtumų analizę kaip pakaitinį rodiklį, rodantį, kad nuosavų lėšų reikalavimai yra sistemingai itin nepakankamai įvertinti, tačiau ši analizė niekada neturėtų pakeisti deramo vidaus metodo patikimumo vertinimo;

- (13) naudodamosi lyginamosios analizės rezultatais kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į galimą duomenų ribotumą ir tai nurodyti savo vertinime, jei nusprendžia, kad to reikia. Rezultatais pagrįstus papildomus parametrus EBI turėtų apskaičiuoti remdamasi surinkta informacija, ir jie turėtų prisidėti prie analizės. Taip pat, turint omeny tai, kad nuosavų lėšų reikalavimai, apskaičiuoti taikant rinkos rizikos modelius, yra priklausomi nuo portfelio, o bet kokios išvados, gautos neagreguotu lygmeniu, negali būti objektyviai ekstrapoliuotos į realius įstaigų turimus portfelius, bet kokios preliminaros išvados, pagrįstos vien tik bendru kapitalo, gauto iš agreguotų portfelių, lygiu, turėtų būti vertinamos pakankamai atsargiai. Vertindamos gautus rezultatus kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į tai, kad netgi agreguoti portfeliai, į kuriuos įeina didžiausiais finansinių priemonių skaičius, savo dydžiu ir struktūra labai skirsis nuo realaus portfelio. Be to, kadangi dauguma įstaigų negalės sumodeliuoti visų neagreguotų portfelių, gali būti, kad ne visais atvejais rezultatus bus galima palyginti. Be to, reikia turėti omenyje, kad duomenys neatspindės visų su nuosavomis lėšomis susijusių veiksmų, kaip antai diversifikavimo naudos arba papildomų nuosavų lėšų suvaržymų, įvestų siekiant spręsti žinomų modeliavimo trūkumų ar trūkstumų rizikos veiksnių problemas;
- (14) šis reglamentas grindžiamas techninių reguliavimo standartų projektais, kuriuos Europos bankininkystės institucija pateikė Komisijai;
- (15) Europos bankininkystės institucija dėl techninių reguliavimo standartų projektų, kuriais pagrįstas šis reglamentas, surengė atviras viešas konsultacijas, išnagrino galimas susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010 ⁽¹⁾ 37 straipsnį, pateikti savo nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Keitimosi vertinimais procedūros

1. Kompetentingos institucijos, atliekančios įstaigų vidaus metodų metinius kokybės vertinimus pagal Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalį, pasidalija šiais vertinimais su visomis kitomis atitinkamomis kompetentingomis institucijomis ir Europos bankininkystės institucija (EBI) per tris mėnesius nuo EBI parengtos ataskaitos, nurodytos tos direktyvos 78 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje, išplatino.
2. Gavusi 1 dalyje nurodytus vertinimus, EBI keičiasi jais su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis, atsakingomis už įstaigų, priklausančių grupei, kuriai taikoma konsoliduota priežiūra, priežiūrą, jei tuos įvertinimus parengusios kompetentingos institucijos to dar nepadarė.

2 straipsnis

Keitimosi informacija su kitomis kompetentingomis institucijomis ir EBI procedūros

Keisdamosi vertinimais, atliktais pagal Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalį, kompetentingos institucijos pateikia šią informaciją:

- a) savo vertinimo išvadas ir loginį pagrindą, grindžiamus taikomais 3–11 straipsniuose nurodytais vertinimo standartais;

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

- b) savo nuomonę dėl galimo nepakankamo nuosavų lėšų reikalavimo įvertinimo, kurį lėmė įstaigų naudojami vidaus metodai.

3 straipsnis

Apžvalga

1. Atlikdamos Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą vertinimą, kompetentingos institucijos nustato vidaus metodus, kuriuos reikia konkrečiai įvertinti, atsižvelgiant į verslo modeliui būdingos rizikos pobūdį, mastą ir sudėtingumą, taip pat į portfelių, įtrauktų į Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/2070, svarbą įstaigai, atsižvelgiant į įstaigos rizikos profilį. Jos taip pat atsižvelgia į Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoje EBI ataskaitoje pateiktą analizę:
 - a) jos vertina modeliuojant gautas vertes, kurias EBI ataskaitoje laikomos ekstremaliomis, kaip ženklą, kad nuosavų lėšų reikalavimai labai skiriasi, pagal Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą;
 - b) jos vertina modeliuojant gautas vertes ir tų verčių standartinį nuokrypį to paties lyginamojo portfelio arba panašių lyginamųjų portfelių, nurodytų EBI ataskaitoje, pozicijų atžvilgiu kaip išankstinį ženklą, kad nuosavų lėšų reikalavimai labai skiriasi ir jiems atitinkamai būdinga maža arba didelė įvairovė, pagal Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą;
 - c) jos vertina galimus skirtumus, apskaičiuotus pagal šio reglamento 4 straipsnį, kaip išankstinį ženklą, kad nuosavų lėšų reikalavimas pagal Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą yra sistemingai itin nepakankamai įvertintas;
 - d) jos vertina galimus pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/2070 įstaigų pateiktų apskaičiuotų rizikos parametrų ir pagal tą įgyvendinimo reglamentą įstaigų pateiktų istoriškai stebimų rizikos parametrų (rezultatų) skirtumus kaip išankstinį ženklą, kad pagal Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą nuosavų lėšų reikalavimai labai skiriasi;
 - e) jos vertina galimus nuosavų lėšų reikalavimų kredito rizikai padengti, kuriuos pateikė įstaigos pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/2070, ir nuosavų lėšų reikalavimų kredito rizikai padengti, kurie gaunami naudojant įstaigų rezultatus pagal tą įgyvendinimo reglamentą arba apskaičiuoti Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoje EBI parengtoje ataskaitoje, skirtumus kaip išankstinį ženklą, kad nuosavų lėšų reikalavimas pagal tos direktyvos 78 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą yra sistemingai itin nepakankamai įvertintas. Naudodamosi EBI pateikta ataskaita kompetentingos institucijos gali atsižvelgti į galimą duomenų ribotumą ir tai nurodyti savo vertinime, jei nusprendžia, kad to reikia.
2. Atlikdamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą kompetentingos institucijos taiko 6–11 straipsniuose nurodytus vertinimo standartus.

4 straipsnis

Galimų kredito rizikos skirtumų naudojant standartizuotą metodą apskaičiavimas

1. Kompetentingos institucijos apskaičiuoja galimus 3 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytus skirtumus, atimdamos nuosavų lėšų reikalavimus kredito rizikai padengti, kuriuos pateikė įstaigos pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/2070, iš nuosavų lėšų reikalavimų kredito rizikai padengti, apskaičiuotų taikant standartizuotą metodą. Be to, jos apskaičiuoja lyginamuosius statistinius duomenis, susijusius su tais skirtumais taip:
 - a) mažos išpareigojimų neįvykdymo rizikos portfelių (LDP) atveju – portfelio lygmeniu, išskyrus valstybių narių centrinės valdžios ir centrinių bankų pozicijas, išreikštas ir finansuojamas nacionaline valiuta, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 575/2013 114 straipsnio 4 dalyje;
 - b) didelės išpareigojimų neįvykdymo rizikos portfelių (HDP) atveju – portfelio lygmeniu.

2. Skaiciuodamos šio straipsnio 1 dalyje nurodytus lyginamuosius statistinius duomenis kompetentingos institucijos naudoja nuosavų lėšų reikalavimus kredito rizikai padengti, pakoreguotus lygmeniu, taikomu apskaičiuojant pereinamojo laikotarpio žemiausią ribą pagal „Bazelį I“ remiantis Reglamento (ES) Nr. 575/2013 500 straipsniu.

5 straipsnis

Galimų kredito rizikos skirtumų apskaičiavimas naudojant rezultatus

3 straipsnio 1 dalies d ir e punktų tikslais kompetentingos institucijos skirtumams apskaičiuoti naudoja tiek vienų metų, tiek penkerių metų rezultatų vidurkius.

6 straipsnis

Vertinimo standartai

1. Atlikdamos šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, kompetentingos institucijos vertina, kaip įstaigos laikosi Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/2070 reikalavimų, kai įstaigos pasinaudojo to įgyvendinimo reglamento 3 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybe, kad pateiktų mažesnės apimtys ataskaitą pagal tą įgyvendinimo reglamentą. Kompetentingos institucijos tai atlieka patvirtindamos duomenų, kuriuos šios įstaigos pateikė pagal tą įgyvendinimo reglamentą, bet kokių apribojimų loginį pagrindą ir pagrįstumą.

2. Atlikdamos šio reglamento 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, kompetentingos institucijos nagrinėja toje dalyje nurodyto nuosavų lėšų reikalavimų sisteminio itin nepakankamo įvertinimo ir didelės arba mažos įvairovės priežastis taip:

- a) su kredito rizikos vertinimo metodais susijusių vertinimų atveju – taikydamos 7 ir 8 straipsniuose nurodytus standartus;
- b) su rinkos rizikos vertinimo metodais susijusių vertinimų atveju – taikydamos 9–11 straipsniuose nurodytus standartus.

7 straipsnis

Kredito rizikos vertinimo vidaus metodų bendrieji vertinimo standartai

1. Atlikdamos 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, susijusį su kredito rizikos vertinimo metodais, kompetentingos institucijos atitinkamais atvejais naudojasi bent jau informacija apie vidaus metodus, taikomus portfelių priežiūros lyginamajai analizei, pateikta šiuose dokumentuose:

- a) Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoje EBI ataskaitoje;
- b) įprastose įstaigos patikimumo vertinimo ataskaitose;
- c) modelio dokumentuose, įskaitant vadovus, vidaus metodų modelio ir metodikos kūrimo ir kalibravimo dokumentus;
- d) apsilankymų vietoje ataskaitose.

2. Atlikdamos 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, susijusį su kredito rizikos vertinimo metodais, kompetentingos institucijos reikalui esant atsižvelgia į šiuos elementus:

- a) ar įstaiga naudoja savus nuostolio dėl išpareigojimų neįvykdymo (LGD) ir perskaičiavimo koeficientų įverčius pagal Reglamento (ES) Nr. 575/2013 143 straipsnį;
- b) modelio taikymo mastą ir lyginamųjų portfelių reprezentatyvumą;

- c) pagrindines modelių charakteristikas, kaip antai atskiriančias centralizuotu grupės (visuotiniu) lygmeniu sukurtus ir sukalibruotus modelius ir vien tik priimančios šalies jurisdikcijos (vietiniu) lygmeniu sukurtus ir sukalibruotus modelius, pardavėjo ir įstaigos modelius, naudojant vidaus duomenis sukurtus ir sukalibruotus modelius ir naudojant išorės duomenis sukurtus ir sukalibruotus modelius;
- d) modelio patvirtinimo datą ir modelio sukūrimo datą;
- e) prognozuotų ir stebimų įsipareigojimų neįvykdymo rodiklių palyginimą per atitinkamą laiko tarpą;
- f) nuosmukio laikotarpiu prognozuotų LGD ir stebimų LGD palyginimą;
- g) apskaičiuotų ir stebimų pozicijų esant įsipareigojimų nevykdymui palyginimą;
- h) naudotų laiko eilučių ilgį ir, kai taikoma, nuosmukio metų įtraukimą ir bet kokio koregavimo pobūdį ir svarbą atskleidžiant nuosmukio sąlygas ir į modelio kalibravimą įtraukiant konservatyvumo atsargas;
- i) naujausius įstaigos portfelio, kuriam taikomas vidaus metodas, sudėties pokyčius;
- j) įstaigos portfelio mikro- ir makroekonominę padėtį, riziką ir verslo strategiją, taip pat vidaus procesus, kaip antai su įsipareigojimų neįvykdymu susijusio turto susigrąžinimo procedūras (pertvarkymo procedūras);
- k) dabartinę padėties ciklo, reitingavimo filosofijos pasirinkimą (laiko momento (PIT) ar ekonominio ciklo (TTC) sistema) ir stebimų modelio ciklišumą;
- l) įstaigų naudojamų reitingų rangų ir matmenų skaičių įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės (PD), LGD ir perskaičiavimo koeficientų modeliuose;
- m) įstaigos naudojamas įsipareigojimų neįvykdymo ir pradelstų įsipareigojimų įvykdymo rodiklių apibrėžtis;
- n) atvirų pertvarkymo procedūrų įtraukimą arba neįtraukimą į laiko eilutes, naudojamas LGD modelių kalibravimui, kai taikoma.

3. Kai kompetentingos institucijos nusprendžia, kad 1 dalyje nurodytos informacijos nepakanka, kad būtų galima padaryti išvadas, susijusias su 2 dalyje išvardytais elementais, jos nedelsdamos surenka iš įstaigų papildomą informaciją, kurios, jų manymu, reikia, kad galėtų užbaigti vertinimą.

Spręsdamos, kokią papildomą informaciją reikia surinkti, kompetentingos institucijos atsižvelgia į įstaigos parametrų ir nuosavų lėšų reikalavimų nuokrypio dydį ir svarbą. Kompetentingos institucijos renka papildomą informaciją tokiu būdu, koks joms atrodo tinkamas, įskaitant klausimynus, pokalbius ir *ad hoc* apsilankymus vietoje.

8 straipsnis

Mažos įsipareigojimų neįvykdymo rizikos portfeliams būdingos kredito rizikos vertinimo vidaus metodų vertinimo standartai

1. Atlikdamos 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, susijusį su LDP sandorio šalimis, nustatytomis Įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/2070 I priedo 101 šablone, kompetentingos institucijos įvertina, ar įstaigos ir tokių pačių įstaigų nuosavų lėšų reikalavimų kredito rizikai padengti skirtumus lemia kuris nors iš šių veiksnių:

- a) skirtinga sandorio šalių, įtrauktų į LDP imtis, rangų išdėstymo tvarka arba skirtingi PD lygiai, priskirti kiekvienam rangui;
- b) konkrečių tipų priemonės, užtikrinimo priemonės arba sandorio šalių buvimo vieta;
- c) PD, LGD, išpirkimo terminų ir perskaičiavimo koeficientų įvairovė;
- d) užtikrinimo įkaitu praktika;
- e) nepriklausomumo nuo išorės reitingų vertinimo lygis ir vidaus reitingų atnaujinimo dažnumas.

2. Kai įstaiga priskiria sandorio šalį prie išipareigojimų nevykdančių šalių, o kitos įstaigos ją priskiria prie išipareigojimus vykdančių šalių, arba atvirkščiai, kompetentingos institucijos tai sandorio šaliai taiko 1 dalyje nurodytą metodą.

9 straipsnis

Rinkos rizikos vertinimo vidaus metodų bendrieji vertinimo standartai

1. Atlikdamos 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, kompetentingos institucijos atitinkamais atvejais naudoja bent informacija apie vidaus metodus, taikomus portfelio priežiūros lyginamajai analizei, pateikta šiuose dokumentuose:

- a) Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoje EBI ataskaitoje;
- b) įstaigos patikimumo vertinimo ataskaitose, kurias parengia kvalifikuotos nepriklausomos šalys, iš karto sukūrus vidaus modelį ir atlikus kokius nors reikšmingus jo pakeitimus. Ši informacija apima testus, skirtus parodyti, kad taikant vidaus metodą padarytos prielaidos yra tinkamos ir jomis nėra pervertinama arba nepakankamai įvertinama rizika, specialius su įstaigų portfelio rizika ir struktūra susijusius grįžtamuosius patikrinimus ir numatomų portfelio naudojimą siekiant užtikrinti, kad taikant vidaus metodus būtų galima paaiškinti galimus ypatingus struktūrinius aspektus, pvz., reikšmingą pagrindinę riziką ir koncentracijos riziką;
- c) pranešimuose apie kasdieninių ankstesniais metais per grįžtamuosius patikrinimus pastebėtų nukrypimų skaičių ir pagrindą, atsižvelgiant į portfelio vertės numatomų ir faktinių pokyčių grįžtamuosius patikrinimus;
- d) modelio dokumentuose, įskaitant vadovus, vidaus metodų modelio ir metodikos kūrimo ir kalibravimo dokumentus;
- e) apsilankymų vietoje ataskaitose.

2. Atlikdamos 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, kompetentingos institucijos reikalui esant atsižvelgia į šiuos elementus:

- a) įstaigos taikomos VaR metodikos pasirinkimą;
- b) modelio taikymo perimetrą ir lyginamųjų portfelio reprezentatyvumą;
- c) pagrindimą ir loginį pagrindą tuo atveju, jei rizikos veiksnys yra įtrauktas į įstaigos kainodaros modelį, bet ne į rizikos vertinimo modelį;
- d) grupę įtrauktų rizikos veiksnių, atitinkančių kiekvienos valiutos, kuria išreikštos pozicijos įstaigos balansiniuose arba nebalansiniuose straipsniuose yra jautrios palūkanų normos pokyčiams, palūkanų normas;
- e) dalių pagal terminus, į kurias dalijama kiekviena pelningumo kreivė, skaičių;
- f) metodiką, taikomą siekiant nustatyti riziką, susijusią su nevysiškai koreliuojančiais skirtingų pelningumo kreivių pokyčiais;
- g) grupę modeliuojamų rizikos veiksnių, atitinkančių aukso pozicijas ir atskiras užsienio valiutas, kuriomis yra išreikštos įstaigos pozicijos;
- h) rizikos veiksnių, naudojamų nuosavybės vertybinių popierių rizikai nustatyti, skaičių;
- i) metodiką, taikomą rizikai, susijusiai su mažiau likvidžiomis pozicijomis ir riboto kainų skaidrumo pozicijomis, įvertinti atsižvelgiant į realius rinkos scenarijus;
- j) modelyje naudojamų pakaitinių rizikos veiksnių tinkamumą, jų poveikio rizikos parametrams įvertinimą;
- k) VaR naudojamų laiko eilučių ilgį;
- l) metodiką, taikomą sVaR nepalankiausiam laikotarpiui nustatyti, nepalankiausio laikotarpio, pasirinkto lyginamiesiems portfeliams, tinkamumą;
- m) metodikas, taikomas rizikos vertinimo modelyje, siekiant nustatyti pasirinkimo sandorių (ypač kai vietoj visiško perkainojimo metodo įstaiga naudoja Taylor aproksimavimo metodus) ir kitų produktų nelijiniškumą, taip pat nustatyti koreliacijos riziką ir pagrindinę riziką;

- n) metodikas, taikomas su pavadinimu susijusiai pagrindinei rizikai įvertinti ir nustatyti, ar jos yra jautrios reikšmingiems išskirtiniams panašių, tačiau netapačių pozicijų skirtumams;
- o) metodikas, taikomas įvykių rizikai nustatyti;
- p) vidaus papildomai išpareigojimų neįvykdymo ir pasikeitimų rizikai (IRC) – metodikas, taikomas siekiant nustatyti likvidumo terminus pagal pozicijas, taip pat PD, LGD ir pasikeitimo tikimybių matricas, naudojamas Reglamento (ES) Nr. 575/2013 374 straipsnyje nurodytam modeliavimui;
- q) koreliacinės prekybos vidaus modeliams – metodikas, taikomas Reglamento (ES) Nr. 575/2013 377 straipsnio 3 dalyje išvardytų rūšių rizikai nustatyti, taip pat atitinkamų modeliutų rizikos veiksnių koreliacines prielaidas.

3. Kai kompetentingos institucijos nusprendžia, kad 1 dalyje nurodytos informacijos nepakanka, kad būtų galima padaryti išvadas, susijusias su 2 dalyje išvardytais elementais, jos nedelsdamos surenka iš įstaigų papildomą informaciją, kurios, jų manymu, reikia, kad galėtų užbaigti vertinimą.

Spręsdamos, kokią papildomą informaciją reikia surinkti, kompetentingos institucijos atsižvelgia į įstaigos rodiklių ir nuosavų lėšų reikalavimo nuokrypio dydį ir svarbą. Kompetentingos institucijos renka papildomą informaciją tokiu būdu, koks joms atrodo tinkamas, įskaitant klausimynus, pokalbius ir *ad hoc* apsilankymus vietoje.

10 straipsnis

Taikant vidaus metodus atliktų rinkos rizikos vertinimo rezultatų skirtumų vertinimas

1. Atlikdamos 3 straipsnio 1 dalyje nurodytą vertinimą, susijusį su rinkos rizikos vertinimo metodais, kompetentingos institucijos taiko šio straipsnio 2–8 dalyse nustatytus standartus.
2. Vertindamos skirtingų VaR verčių priežastis, kompetentingos institucijos atsižvelgia į abu šiuos elementus:
 - a) bet kokius alternatyvius homogenizuotus VaR skaičiavimus, kuriuos naudodama turimus duomenis apie pelną ir nuostolius EBI gali pateikti savo parengtoje Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoje ataskaitoje;
 - b) pastebėtą įstaigų pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/2070 pateiktų VaR parametrų dispersiją.
3. Įstaigų, naudojančių istorinį rizikos vertės imitavimą, atveju kompetentingos institucijos įvertina kintamumą, pastebėtą tiek alternatyviuose homogenizuotuose VaR skaičiavimuose, tiek įstaigų pateiktuose VaR duomenyse, nurodytuose 2 dalyje, siekdamas nustatyti tų įstaigų taikomų skirtingų pasirinkimų vykdant istorinį rizikos vertės imitavimą poveikį.
4. Kompetentingos institucijos įvertina dispersiją tarp įstaigų, susijusių su konkrečiais rizikos veiksniais, įtrauktais į kiekvieną iš neagreguotų lyginamųjų portfelių, naudodamos pastebėtą kintamumą ir pastebėtą pelno ir nuostolių vektoriaus koreliaciją, pateiktą įstaigų, taikančių istorinį rizikos vertės imitavimą neagreguotiems portfeliams.
5. Kompetentingos institucijos analizuoja įstaigos VaR modelius, taikomus portfeliams, kurių pelno ir nuostolių laiko eilutės gali smarkiai skirtis nuo tokių pačių įstaigų pelno ir nuostolių laiko eilučių, kaip nurodyta Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoje EBI ataskaitoje, net jeigu galutinis nuosavų lėšų reikalavimas tam konkrečiam portfeliui yra absoliučia išraiška panašus į tą, kurį pateikė tokios pačios įstaigos.
6. Be to, VaR, sVaR, IRC ir koreliacinės prekybos veiklai naudojamų modelių atveju kompetentingos institucijos įvertina su reguliavimu susijusių kintamumo veiksnių poveikį, naudodamos duomenis, pateiktus Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoje EBI ataskaitoje, ir grupuodamos gautus rezultatus pagal skirtingus modeliavimo pasirinkimus.
7. Įvertinusios su skirtingais reguliavimo pasirinkimais susijusio kintamumo priežastis, kompetentingos institucijos įvertina, ar likusį kintamumą ir nepakankamą nuosavų lėšų reikalavimo vertinimą lemia vien ar daugiau iš šių priežasčių:
 - a) nesutarimas dėl susijusių pozicijų ar rizikos veiksnių;

- b) nevisiškas modelio įgyvendinimas;
- c) trūkstami rizikos veiksniai;
- d) kalibravimo arba modeliavimo imitavimui naudojamų duomenų eilučių skirtumai;
- e) į modelį įtraukti papildomi rizikos veiksniai;
- f) taikytos alternatyvių modelių prielaidos;
- g) įstaigos taikomai metodikai priskiriami skirtumai.

8. Kompetentingos institucijos palygina gautus portfelių rezultatus, kurie skiriasi tik konkrečiu rizikos veiksnium, siekdamas nustatyti, ar įstaigos nuosekliai įtraukia tokį rizikos veiksnį į savo vidaus modelius, palyginti su tokiais pačiomis įstaigomis.

11 straipsnis

Nuosavų lėšų lygio įvertinimas, taikomas rinkos rizikos vertinimo vidaus metodams

1. Vertindamos kiekvienos įstaigos nuosavų lėšų lygį kompetentingos institucijos atsižvelgia į abu šiuos veiksnius:
 - a) nuosavų lėšų lygį pagal neagreguotus portfelius;
 - b) kiekvienos įstaigos agreguotiems portfeliams taikomo diversifikavimo naudos poveikį, lyginant šios dalies a punkte nurodytų neagreguotų portfelių nuosavų lėšų sumą su nuosavų lėšų lygiu, numatytu agreguotam portfeliui, kaip nustatyta Direktyvos 2013/36/ES 78 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoje EBI ataskaitoje.
2. Vertindamos įstaigos nuosavų lėšų lygį pagal įstaigas kompetentingos institucijos taip pat atsižvelgia į abu šiuos veiksnius:
 - a) papildomos priežiūros poveikį;
 - b) priežiūros veiksmų, į kuriuos neatsižvelgta EBI surinktuose duomenyse, poveikį.

12 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2016 m. spalio 24 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER